

Kaavoitussopimus Tornion yleiskaavamuutoksen käynnistämiseksi Vinsanmaan alueen osalta Tornion kaupungissa

KH 20.09.2021 § 328
897/10.02.02/2021

Valmistelija

Valmistelija maankäyttöinsinööri Janne Vierelä:

Tornion kaupunginhallitus on kokouksessaan 3.5.2021 § 150 hyväksynyt Vinsanmaan alueen yleiskaavamuutoksen käynnistämisen Myrsky Energia Oy:n hakemuksesta. Yhtiö suunnittelee noin 8 tuulivoimalaitosyksikön rakentamista Tornion kaupunkiin sijoittuvalle Vinsanmaan alueelle. Vinsanmaan hanke rajoittuu Tervolassa käynnistyvään Kuoringin 18 voimalapaikan hankkeeseen ja Myrsky Energia Oy on käynnistämässä Vinsanmaan ja Kuoringin yhteistä YVA-menettelyä. Tarkoitus kuitenkin on, että sekä Tornio että Tervola laativat omat tuulivoimaosayleiskaavansa Tornio Vinsanmaalle ja Tervola Kuorinkiin. Yhtiö on neuvotellut Sitowise Oy:n kanssa YVA-menettelyn ja kaavaprosessin tekemisestä.

Hankkeesta tulee tehdä yhtiön kanssa kaavoitussopimus Tornion yleiskaavamuutoksen käynnistämiseksi Vinsanmaan alueen osalta. Kaavoitussopimuksella sovitaan myös kaavoituksen kustannuksista ja kaavan toteuttamisesta. Asiasta on laadittu sopimusluonnos aiemman Karhakkamaan yleiskaavamuutoksen kaavoitussopimuksen pohjalta.

Sopimuksessa sovitaan, että alueelle pyritään laatimaan tuulivoimarakentamista ohjaava osayleiskaava. Sopimuksella ei voida sitovasti sopia kaavan sisällöstä eikä sopimuksella voida syrjäyttää lain mukaista kaavoitusmenettelyä.

Myrsky Energia Oy maksaa hankkeen kaavoituskustannukset kuulutus- ym. kuluineen. Myrsky Energia Oy vastaa kaavan laatimiseen tarvittavien erillisselvitysten kustannuksista. Tornion kaupunki perii Myrsky Energia Oy:ltä kaavoituksesta aiheutuvat välittömät kulut kuten tiedotuskulut. Konsultin kaavoituskulut maksaa Myrsky Energia Oy kokonaisuudessaan. Tornion kaupunki vastaa omista hallinnollisista kustannuksistaan.

Sopimusalueella osayleiskaavassa mahdollisesti osoitettavien teiden suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa Myrsky Energia Oy riippumatta maanomistusolosuhteista. Edellä mainittujen alueiden kunnossapidosta vastaa myös Myrsky Energia Oy maanomistajien ja mahdollisten tiehoitokuntien kanssa tekemiensä sopimusten mukaisesti. Tornion kaupunki ei osallistu alueelle rakennettavien johtoverkoston kustannuksiin.

Mikäli käynnistettävä osayleiskaava ei saa lainvoimaa tai tulee voimaan sisällöltään olennaisesti toisenlaisena, sopijapuolet neuvottelevat sopimuksen jatkamisesta tai päättämisestä.

Sopimuksen rautessa osapuolilla ei ole oikeutta mihinkään vaatimukseen sopimuksen nojalla ja osapuolet eivät ole velvollisia mihinkään korvauksiin sopimuksen raukeamisen johdosta. Myrsky Energia Oy maksaa kuitenkin kaupungille kaavoituksesta aiheutuneet todelliset kustannukset.

Sopimusehdot kaikkienensa ilmenevät liitteenä olevasta sopimusluonnoksesta.

Liite	Sopimusluonnos ja hankealuekartta Kaavoitusanomus
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kujala Jukka
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus päättää tehdä Myrsky Energia Oy:n kanssa liitteen mukaisen sopimuksen Tornion yleiskaavamuutoksen käynnistämiseksi Vinsanmaan alueen osalta ja hyväksytään kaavan laatijaksi Sltowise Oy.</p> <p>Oikeutetaan kaupunginjohtaja tarvittaessa tekemään esitettyyn sopimukseen vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkistuksia ennen allekirjoittamista.</p>
Päätös	<p>Asiasta käydyn keskustelun aikana Kaisa Juuso esitti Jari Hastin kannattamana, että esitystä ei hyväksytä ja asiankäsitteily päätetään tähän.</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että koska keskustelun aikana oli tehty kaupunginjohtajan päätösesityksestä poikkeava kannatettu esitys, asiasta on äänestettävä.</p> <p>Puheenjohtaja esitti, että ne kaupunginhallituksen jäsenet, jotka kannattavat kaupunginjohtajan tekemää päätösesitystä, äänestävät "jaa", ja ne kaupunginhallituksen jäsenet, jotka kannattavat Kaisa Juuson tekemää Jari Hastin kannattamaa päätösesitystä, äänestävät "ei".</p> <p>Äänestysesitys hyväksyttiin.</p> <p>Nimenuudon mukaan suoritettussa äänestyksessä annettiin 9 "jaa" ääntä (Aalto Merja, Husa Marja-Liisa, Kaarlela Antti, Pukero Päivi, Rainio Olli, Rämö Outi, Sainmaa Jari, Säily Ismo, Välimaa Risto) ja 2 "ei" ääntä (Juuso Kaisa, Hast Jari), joten kaupunginhallituksen päätökseksi oli tullut hyväksyä kaupunginjohtajan tekemä päätösesitys.</p> <p>Tornion Perussuomalaisten valtuustoryhmän Kaisa Juuso ja Jari Hast jättivät päätökseen eriävän mielipiteen:</p> <p>“Tornion kaupunginhallitus 20.9.2021 Eriävä mielipide 328 § - Kaavoitus sopimus Tornion yleiskaavamuutoksen käynnistämiseksi Vinsanmaan alueen osalta Tornion kaupungissa</p> <p>Emme kannata tuulivoima-alueiden kaavoitusta mm. seuraavista syistä. Tuulivoimaloilla on paljon negatiivisia ympäristövaikutuksia joista pahimpia ovat melu ja välke. Ne vaikuttavat ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, terveyteen, maisemaan ja merkittäviin maisema-alueisiin, rakennuspaikkojen luonnonympäristöön, maankäyttöön, alueen kulttuurihistoriaan ja muinais- muistoihin, pesimä- ja muuttolinnustoon.</p> <p>Tiedetään, että kiinteistöjen arvo laskee tuulivoimaloiden ympärillä ja niiden myynti vaikeutuu olennaisesti. Omakoti- ja vapaa-ajan kiinteistöjen omistajilla ei ole minkäänlaista oikeusturvaa, eikä mahdollisuutta saada korvauksia arvonalenumasta. Monet asukkaat ovat ilmaisseet huolensa ja pelkonsa siitä, että Tornioon rakennettaisiin lisää tuulivoimaloita ja oletettavaa on, että monet ovat myös valmiita muuttamaan muualle, jos tuulivoimaloiden lisärakentaminen Torniossa toteutuu. Kunnan väestönkehitys on ollut miinusmerkinen jo pitkään eikä tuulivoima-alueiden kaavoitus suinkaan paranna tilannetta. Päinvastoin. Kaupungille tulevien kiinteistöverotulojen merkitys jäisi odotettua pienemmäksi kunnallisverokertymän vähentyessä poismuuton seurauksena.</p>

Torniossa on pitkään työstetty matkailun edistämishankkeita. On tärkeää huomioida, että matkailijat hakevat Suomesta ennen kaikkea hiljaisuutta ja puhdasta, koskematonta luontoa. Tuulivoimaloiden myötä ne menetettäisiin. Tuulivoimalat olisivat isku nykyisille matkailuyrittäjille ja vaikeuttaisivat huomattavasti niiden toimintaa. Tornioilla ei ole vara menettää yhtään yrittäjää. Senkään vuoksi meidän ei pidä kaavoittaa tuulivoimala-alueita.

Tuulivoimaloiden suurin hyöty jää maanomistajille ja köyhät kunnat haluavat paikata kiinteistöveroilla kaupungin taloutta lyhytnäköisesti. Tuulivoimaloiden käyttöikä on tällä hetkellä n. 20 - 30 vuotta ja uusien energiaratkaisujen kehityksen ollessa huimassa vauhdissa on todennäköistä, että parempia energian tuotantotapoja tulee markkinoille seuraavan kymmenen vuoden aikana. Lappi on energian suhteen omavarainen eikä meillä senkään vuoksi ole tarvetta pilata ympäristöämme näillä nykyisillä jättikorkeilla voimaloilla, joiden purkukustannukset saattavat pahimmassa tapauksessa jäädä kunnan maksettavaksi. Tämä koskee myös kymmenien kilometrien pituisia sähkönsiirtolinjoja.”
